

KATTA SIG'IMLI REZERVUARLARNI PAYVANDLASH TEKNOLOGIYASI

Jurayev A.I. - TMJ kafedrasi assistenti

Yuldasheva M. - TMJ kafedrasi 4-bosqich talabasi

Rezervuar (fr. réservoir) «zaxira» (fr. réserve lat. reservare — saqlash, saqlash) — suyuq yoki gazsimon modda bilan to'ldirilgan germetik yopiq yoki ochiq, harakatsiz idish [1] so'zidan kelib chiqqan.

Agar kerak bo'lsa, rezervuarlar bir joyda to'plangan rezervuarlar guruhiga birlashtiriladi, u "rezervuarlar majmuasi" deb ataladi.

Rezervuarlar quyidagi guruxlarga bulinadi:

1. Guruh-50 000 m³ dan katta.
2. Guruh-20 000-50 000 m³
3. Guruh -1000-20 000 m³
4. Guruh-1000 m³ dan kam

Ekspluatatsiya

Rezervuarlar turli iqlim sharoitlarida, qishda -60 °C gacha, yozda esa +50 °C gacha bo'lgan muhit haroratida idishdagi mahsulotning har xil haroratida ishlaydi[3].

Rezervuarlarning ishlashi operatsion kompaniya rahbari tomonidan tasdiqlangan nazorat va texnik xizmat ko'rsatish bo'yicha ko'rsatmalarga muvofiq amalga oshiriladi[4].

Katta sig'imli rezervuarlarni payvandlash texnologiyasi

Rezervyar loyihasini ishlab chiqishda ishchi hujjatlarida payvandlangan birikmalarning mexanik xususiyatlariga qo'yiladigan talablar aniqlanishi kerak va hisoblangan darajasiga va birikmalarning ish sharoitlariga qarab farqlanadi, payvand choklari klassi (ruxsat etilgan o'lchamlar, ruxsat etilgan tashqi va ichki nuqsonlarning turi va soni) belgilanadi. Bundan tashqari, turli xil payvandlangan rezervyar ulanishlarining fizik usullari bilan nazorat doirasi belgilanishi kerak. Payvandlash usullari, ulangan elementlarning qirralarining geometrik parametrlari, payvandlash materiallari, shuningdek rezervuarning payvandlangan birikmalarini o'rnatish texnologiyasi rezervyarni qurish texnologik loyihasi bilan belgilanadi va loyihasida hisobga olinadi.

Tavsiya etiladigan payvandlash usullari. Tanlanadigan usullar va rezervyar tuzilmalarini payvandlash texnologiyasi quyidagilarni ta'minlashi kerak:

- payvandlash hajmini (eritilgan metallning massasi),
- payvandlash uskunalari texnologik jarayonni tashkil qilishni hisobga olgan holda payvandlash jarayonlarining yuqori mahsuldorligi va iqtisodiy samaradorligi;

-mexanik xususiyatlar majmuasining o'ziga xos shartlari va talab qilinadigan darajasini hisobga olgan holda payvandlangan bo'g'inlarning metall bir xilligi va uzluksizligining yuqori darajasi:

- kuch, egiluvchanlik, qattqlik, qattqlik va sovuqqa chidamlilik;
- payvandlangan tuzilmalarning minimal deformatsiya darajasi.

Rezervyar konstruksiyalarini zavodda ishlab chiqarishda payvandlashning asosiy usullari list konstruksiyalari uchun avtomatlashtirilgan flyus ostida payvandlanadi

1

2

1- Listlarni flyus ostida payvandlash
3-belgilangan joyiga urnatsh

2-Listlarni rulon xolatiga keltirish
4-tayyor Rezervyar

Po'lat listli konstruksiyalar xajmli bo'lgan konstruksiyalardir.

Yaxlit devori qalin bo'lmagan qobiqlarga o'xshaydi. Po'lat listli konstruksiyalarni ishlash sharoiti har xil bo'lishi mumkin. Ular yer qatlamida ko'tarilgan holatda, yer qatlamini ustida yarmi yer ostida bo'lishi mumkin.. Ular yer qatlamidan ko'tarilgan holatda, yer qatlamini ustida yarmi yer ostida, bo'lishi mumkin. Po'lat listli konstruksiyalarni tayyorlashda elektr yoyi payvandlash yordamida avtomatik, yarim avtomatik flyus ostida payvandlash usullarida foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Mirboboyev V.A "Konstrukcion materillar texnologiyasi Toshkent-O'zbekiston-2004
2. Payvand konstruksiyalarni ishlab chiqarish majmua.
3. Mirboboyev V.A Metallar texnologiyasi (1-qism) "O'qituvchi" Toshkent-1963.

1. Sh.U. Yo'ldoshev. Mashinalarning ishonchliligi va ularga texnik xizmat ko'rsatish muhim ahamiyatga ega. Toshkent "O'zbekiston" 1994 yil.
2. V.Mirboboev Qurilish materiallari texnologiyasi. Toshkent "O'zbekiston" 1998 yil
3. Игамбердиев М. ВОЗДУХООЧИСТИТЕЛЬ ДЛЯ ПРОМЫШЛЕННОСТИ //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2023. – Т. 1. – №. 6. – С. 658-666.
4. Косимов К. и др. Механизм износа наплавленных покрытий из твердосплавных композиционных материалов //Вестник Башкирского государственного аграрного университета. – 2015. – №. 1. – С. 89-93.
5. Мадазимов М.Т. Қосимов К.З., Қосимова М.К., Хошимов Х.Х., Йўлдашев Ш.Х., Мўйдинов А.Ш. Ясси ва цилиндрсимон деталларни пайвандлаб қоплаш учун қурилма [Патент] : FAP 01869. - Андижан, 28 03 2022 г.
6. Умарова Ш. О., Жураев А. И. РАБОТОСПОСОБНОСТЬ СВАРНЫХ СОЕДИНЕНИЙ ПРИ НИЗКИХ ТЕМПЕРАТУР //Новости образования: исследование в XXI веке. – 2023. – Т. 1. – №. 6. – С. 635-647.